

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
5.Bf.65/2012/12. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2012. év április hó 27. napján megtartott fellebbezési tárgyaláson meghozta a következő

ÍTÉLETET:

Az adócsalás büntette és más bűncselekmény miatt **vádlott** ellen indított büntetőügyben a Nógrád Megyei Bíróság 7.B.138/2011/20. számú ítéletét ***megváltoztatja.***

A vádlott pénzügyi bűncselekményét folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás büntettének (Btk. 310. § (1) bekezdés a) pontja és (4) bekezdés a) pontja) minősíti.

A vádlottat a számvitel rendje megsértése büntettének (Btk. 289. § (1) a) pontja és (3) bekezdés b) pontja) vádja alól felmenti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a halmazati büntetésre utalást mellőzi.

A másodfokú eljárásban felmerült 8.763.- (nyolcezer-hétszázhatvanhárom) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek van helye.

INDOKOLÁS:

A Nógrád Megyei Bíróság a 2011. november 24. napján kelt 7.B.138/2011/20. számú ítéletével a vádlott bűnösségét folytatólagosan elkövetett adócsalás büntettében (Btk. 310.§ (1), (4) bekezdés), valamint számvitel rendje megsértésnek büntettében (Btk. 289.§ (1) bekezdés a) pontja, (3) bekezdés b) pontja) állapította meg. Ezért őt halmazati büntetésül 2 év börtönbüntetésre és 5.500.000 Ft erejéig vagyonelkobzásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 5 év próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett arról, hogy a vagyonelkobzás alá eső összeget a vádlott által letétbe helyezett pénzüsszegekből kell az állam javára megfizetni, továbbá a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítására és a bűnügyi költség viselésére vonatkozóan is rendelkezett.

Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész jelentett be fellebbezést a vádlott terhére a kiszabott büntetés súlyosítása végett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a bejelentett ügyészi fellebbezést a BF.201/2012/1. számú átiratában lényegében fenntartotta azzal azonban, hogy a másodfokú eljárásban kiegészítő könyvszakértői vélemény beszerzését tartotta szükségesnek azért, hogy a vádlott bűnössége tekintetében megalapozott döntés születhessen.

A Fellebbviteli Főügyészség az átiratában utalt ugyanis arra, hogy a Btk. 289.§-a 2012. január 1-jei hatállyal módosult és a jelenleg hatályos törvényi rendelkezés szerint csak akkor valósul meg bűncselekmény, hogyha a könyvvezetési kötelezettség megsértése a vagyoni helyzet áttekintetését teljes egészében megghiúsítja. Erre vonatkozóan azonban az alapeljárás során beszerzett könyvszakértői vélemény nem tartalmaz adatot.

A másodfokú bíróság által beszerzett kiegészítő könyvszakértői vélemény alapján a másodfokú tárgyaláson az ügyész a bejelentett ügyészi fellebbezést módosított tartalommal tartotta fenn. Indítványozta, hogy az ítélet tábla a vádlottat az ellene számvitel rendje megsértésének büntette miatt emelt vád alól mentse fel figyelemmel arra, hogy a könyvvezetési szabályszegések csak megnehezítették a gazdasági társaság üzleti tevékenységének átláthatóságát, azonban azt nem hiúsították meg.

A bűnösségi kör szűkülésére, a vádlott cselekményben betöltött szerepére, valamint az enyhítő és súlyosító körülmények körére is tekintettel az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés helybenhagyására tett indítványt azzal, hogy a kiszabott büntetés alkalmas a büntetési célok elérésére.

A vádlott védője a másodfokú tárgyaláson elhangzott perbeszédében lényegében csatlakozott az ügyészi perbeszédben elhangzottakhoz. Kiemelte, hogy a vádlott javára kell értékelni a jelentős időmúlást, a bűnösségi kör szűkülését, azt a körülményt, hogy kislányáról gondoskodik és e körben a kislány ellátása és nevelése a becsatolt dokumentációk szerint kifogástalan.

Összességében a számvitel rendjének megsértése miatt emelt vád alóli felmentését egyebekben pedig az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A vádlott az utolsó szó jogán ugyancsak az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés helybenhagyását kérte.

Az ügyészi fellebbezés folytán megtámadott elsőfokú ítéletet a Fővárosi Ítélet tábla a Be. 348.§ (1) bekezdése alapján az azt megelőző eljárással együtt teljes terjedelmében bírálta felül.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat lényegében betartotta.

Széleskörű bizonyítási eljárást folytatott le, melynek során nemcsak az ügyészség által felajánlott bizonyítékokat értékelte, hanem helyt adott a vádlott és a védő bizonyítási indítványainak is és további tanúmeghallgatásokat is foganatosított.

Eljárási hibát vétett azonban akkor, amikor az igazságügyi adó- és könyvszakértőt nem hallgatta meg a tárgyaláson arra vonatkozóan, hogy a vádlott által elkövetett számviteli szabálysértések az adott üzleti évet érintően a gazdasági társaság vagyoni helyzetének áttekintését megnehezítették-e, vagy egyenesen megghiúsították azt. E kérdés tisztázása azért bír jelentőséggel, mert a 2012. január 1-jén hatályba lépett 2011. évi CL. törvény 17.§-a módosította a Btk. 289.§-át és a számvitel szabályok megsértését csak akkor nyilvánítja bűncselekménnyek, ha az a gazdasági társaság vagyoni helyzetének átláthatóságát megghiúsítja.

Erre figyelemmel a másodfokú bíróság a Be. 363.§ (2) bekezdés b) pontja alapján tárgyalást tűzött ki és kiegészítő igazságügyi adó- és könyvszakértői véleményt szerzett be. Az igazságügyi adó- és könyvszakértő kiegészítő szakértői véleményében rögzítette, hogy amennyiben a teljes könyvelési anyag (beszerzési számlák és eladási számlák) a vádlott birtokában voltak, akkor pótlólag a könyvvezetési kötelezettség teljes egészében teljesíthető lett volna, így ebben az esetben csak a gazdasági tevékenység átláthatóságának megnehezítése és nem pedig annak megghiúsítása állapítható meg.

A Fővárosi Ítéltábla a beszerzett kiegészítő igazságügyi adó- és könyvszakértői vélemény alapján megállapította, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás a Be. 351.§ (2) bekezdés a) pontja alapján kisebb fokban megalapozatlan és azt a Be. 352.§ (1) bekezdés a) pontja alapján az alábbiak szerint pontosította:

Az elsőfokú ítélet 5. oldal 2. bekezdéséből a „lehetetlenné tette” és „megghiúsította” kifejezések helyett a megnehezítette kifejezést illeszti.

E kiegészítéssel a tényállás már hiánytalan, minden tekintetben megalapozott és így irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

Az ítéltábla a bizonyítékok értékelése körében megállapította, hogy a vádlott mind a nyomozás során, mind pedig a tárgyaláson feltáró jellegű, beismerő vallomást tett. Állításait részben a védelem által felsorakoztatott tanúk - így tanú1 és tanú2 - részben tanú3, tanú4, valamint az igazságügyi adó- és könyvszakértői vélemény is alátámasztotta.

Helyesen utalt arra az elsőfokú bíróság, hogy tanú5 és a vádlott vallomása között kizárólag csak abban lehetséges felmentés, hogy a cég iratai teljes egészében átadásra kerültek-e az új tulajdonos részére vagy sem. Ítéleti bizonyossággal sem megcáfolni, sem pedig teljes körben igazolni nem lehetett, hogy a vádlotti állítás, mely szerint három reklámtáskában volt a teljes könyvelési anyag, amely tartalmazta a számvitel szempontjából lényeges valamennyi számlát - valójában átadásra került-e vagy sem. Az indubio pro reo elve alapján azonban a kétséget kizáróan nem bizonyított tény minden esetben a vádlott javára értékelhető.

Ugyanakkor tényként állapítható meg egyértelműen, hogy a számlatömb és a gazdasági társaság bélyegzője még a vádlott birtokában maradt, aki az eladást követően ezek felhasználásával állított ki számlákat.

Ez a tény azonban a könyvvézetési kötelezettség utólagos teljesítését, illetve teljesíthetőségét egyáltalán nem befolyásolja.

Az irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére a pénzügyi bűncselekmény tekintetében, ugyanakkor tévesen került sor a vádlott bűnösségének megállapítására a számvitel rendjének megsértése büntetében. A Btk. 2.§-ában írtak figyelembe vételével rögzíthető, hogy jelenleg, azaz az elbíráláskor hatályos törvényi rendelkezések kedvezőbbek a vádlott javára, hiszen a gazdasági társaság vagyoni helyzetének megnehezített átláthatósága ma nem bűncselekmény.

Megállapítható az is, hogy a 2011. évi CL. törvény módosított a Btk. 310.§-át, amely a költségvetési csalás törvényi tényállását fogalmazza meg. Ennek figyelembe vételével megállapítható, hogy a vádlott pénzügyi bűncselekménye a Btk. 310.§ (1) bekezdés a) pontja és (4) bekezdés a) pontjába ütköző és a szerint minősülő különösen nagy vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás bűncselekményét valósította meg.

A korábban kifejtettek szerint az ítélőtábla azonban a vádlottat a Btk. 289.§ (1) bekezdés a) pontja és a (3) bekezdés b) pontjába ütköző és eszerint minősülő számvitel rendje megsértésének büntette miatt emelt vád alól bűncselekmény hiányában felmentette a Be. 6.§ (3) bekezdés a) pontja, valamint a Be. 331. § (1) bekezdése alapján.

A büntetés kiszabása körében megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság lényegében helyesen sorolta fel az enyhítő és súlyosító körülményeket, amelyeket azonban azzal mindenképpen korrigálni kell, hogy a bűnösségi kör jelentősen szűkült, így elsődlegesen erre figyelemmel az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés maradéktalanul megfelel a vádlott által elkövetett cselekmény tárgyi súlyának és a vádlott alanyi bűnösségi fokának, és minden tekintetben alkalmas a büntetési célok elérésére is.

Az ítélőtábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a járulékos kérdések tekintetében is törvényesen rendelkezett.

Összességében tehát a Fővárosi Ítélőtábla a Nógrád Megyei Bíróság ítéletét a Be. 372.§ (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg egyéb rendelkezéseit a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére vonatkozóan a Be. 339.§ (1) bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2012. év április hó 27. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

Dr. Halász Irén sk.
előadó bíró

. Magócsi István sk.
bíró

A Nógrád Megyei Bíróság 7.B.138/2011/20. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.65/2012/12. számú ítéletében írt változtatással 2012. év április hó 27. napján jogerőre emelkedett és a szabadságvesztés kivételével végrehajtható.

Budapest, 2012. év április hó 27. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Moncz Tímea
tisztviselő